



TLAČOVÁ SPRÁVA

Bratislava, 4. septembra 2019

Human by Design

Sonda do sociálnych a metodologických inovácií v dizajne

Výstava z cyklu aktivít projektu „Dizajn a inovácie, Cezhraničná spolupráca inštitúcií dizajnu v digitálnej dobe“ podporeného programom Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020 a súčasť Vienna Biennale for Change 2019, ktorého hlavným organizátorom je MAK – Múzeum úžitkových umení vo Viedni.

Otvorenie výstavy 4. septembra 2019 o 18:00
Galéria dizajnu SATELIT, Hurbanove kasárne,
Kollárovo námestie 10, Bratislava

Slovenské centrum dizajnu otvorí na začiatku septembra vo svojej galérii Satelit v Hurbanových kasárňach v Bratislave výstavu Human by Design, s podtitulom Sonda do sociálnych a metodologických inovácií v dizajne. Výstava je jedným z hlavných výstupov medzinárodného projektu „Dizajn a inovácie, Cezhraničná spolupráca inštitúcií dizajnu v digitálnej dobe“, podporeného programom Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020, ktorý tematizuje stratégie a otázky súvisiace s úlohou dizajnu v súčasnej spoločnosti, najmä v súvislosti s hľadaním udržateľných riešení environmentálnych či sociálnych problémov.

Názov výstavy Human by Design je inšpirovaný knihou austrálskeho filozofa a teoretika dizajnu Tonyho Frya Becoming Human by Design z roku 2012. Fry vo svojej knihe analyzuje význam dizajnu pri adaptácii človeka na meniace sa podmienky, a vôbec pri prežití ľudského

druhu. Podobne výstava Human by Design predstaví koncepty, prípadové štúdie, či inovácie od slovenských aj zahraničných dizajnérov, architektov a teoretikov, ktoré odkazujú k aktuálnemu volaniu po ZMENÁCH a k spoločenskej úlohe dizajnu v súčasnom svete.

Vystavené projekty prinášajú príklady riešení z praxe, predstavujú spôsoby uvažovania mladých generácií dizajnérov a teoretikov. Prezentujú už existujúce projekty zo Slovenska i medzinárodného kontextu, pričom niektoré prezentácie pre výstavu aktuálne ešte len vznikajú ako súčasť celého projektu Dizajn a inovácie. Preto bola aj tvorba výstavy experimentom a návštevníci tuvidia viacero projektov, ktoré sú stále v procese vývoja alebo vznikali počas niekoľkých týždňov predchádzajúcich jej otvoreniu.

Webová stránka projektu Dizajn a inovácie
www.scd.sk/dizajn-a-inovacie

Hlavná kurátorka výstavy Human by Design a riaditeľka Slovenského centra dizajnu, Mária Rišková, približuje štruktúru výstavy a jej členenie:

„Výstava je rozdelená do niekoľkých tematických sekcií – **Vynálezy a pravidlá, Miesta inovácie, Nulový dopad, Inštitúcie a zmena, Sympóziu**. Časť výstavy **Vynálezy a pravidlá** sa zameriava na príklady projektov a postupov, ktoré sa snažia prispieť k riešeniu rôznych environmentálnych problémov hľadaním inovatívnych materiálov (crafting plastics! studio), vytváraním nových technologických a dizajnových riešení pri získavaní energie (S.P.E.A.R.), zavádzaním legislatívnych a systematických pravidiel na certifikovanie výrobkov (Repairably), či vytváraním výtvarno-dizajnerských objektov, ktoré riešia i upozorňujú na problém úbytku hmyzu (objekt Skvôt).

Miestami inovácie myslíme priestory a iniciatívy, ktoré neboli primárne vytvorené ako pracoviská, v ktorých sa má diať výskum a vývoj, no ktoré sa napriek tomu stali novými miestami pre testovanie, vývoj i zavádzanie experimentálnych a inovatívnych postupov výroby, výstavby, prevádzkovania kultúrnych centier... Takýmto miestom je v Bratislave napríklad Nová Cvernovka, kde nielen pracujú a prezentujú svoju činnosť mnohí zástupcovia scény kreatívneho priemyslu, ale kde vznikajú iniciatívy upozorňujúce na klimatickú krízu, kde sa v rámci komunity uvažuje o zmenšení environmentálneho dopadu fungovania veľkých kultúrnych centier (výskum recyklácie sutiny Suťoblok, združenie ECOBOARD, projekt Kinetické tienenie okien) a kde sa vytvára inšpiratívny priestor na diskusiu o problémoch súčasnosti (jedným z príkladov je i v Cvernovke organizovaný festival umenia a udržateľnosti Nasuti).

Jedným z partnerov projektu Dizajn a inovácie je i Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave. Pedagógovia a študenti Katedry textilnej tvorby sa zapojili do medzinárodnej iniciatívy Zero Impact (Nulový dopad), ktorá hovorí o zmenách

v oblasti textilného priemyslu z pohľadu dizajnérov. Na to, aby sa textilná výroba zmenila z jedného z najväčších znečisťovateľov životného prostredia na zodpovednú oblasť ľudskej činnosti, sú potrebné nielen ekologickejšie materiály alebo nastavenie výrobných procesov, ale aj zmena v chápaní spotreby a aj cieľené zaradenie princípov zodpovedného dizajnu do vzdelávacieho procesu budúcich dizajnérov.

VŠVU spolupracovala i na organizácii seminára Dizajn a inovácie, ktorého iniciátorom je výtvarníčka Ruth Mateus-Berr a jej domovská inštitúcia Univerzita úžitkových umení vo Viedni (Die Angewandte). Počas roka 2019 sa spoločne so študentmi a kolegami z VŠVU, ale aj s kolegami z partnerských organizácií MAK – Múzeum úžitkových umení vo Viedni a Slovenské centrum dizajnu, venovala témam ako, úloha dizajnu a zodpovednosť, sociálny dizajn a materiály, digitálna revolúcia, priemysel 4.0, robotika, rozhranie medzi človekom a strojom, a množstvu iných. Prezentáciu niektorých výstupov seminára je možné vidieť v časti výstavy nazvanej **Inštitúcie a zmena**. Hlavným odkazom tejto časti je myšlienka, že existujúce kultúrne či vzdelávacie inštitúcie sú povinné venovať sa aktuálnym problémom súčasnosti a že bez ich zapojenia, ako aj bez spolupráce medzi rôznymi sektormi, je naozaj efektívna a globálna zmena nemožná. Slovenské centrum dizajnu sa k tejto filozofii hlási v celom projekte Dizajn a inovácie, v rámci ktorého sa podarilo založiť nové Výskumno-vývojové oddelenie SCD. Oddelenie začalo pracovať na niektorých úlohách a na výstave Human by Design prezentuje zámery a začiatok svojej práce – dve polohy záujmu o tvorbu dizajnu v súčasnosti. SCD zakladá tzv. knižnicu materiálov, formát študijného priestoru otvoreného verejnosti, ktorý bude napojený na už existujúce projekty v zahraničí. Druhým projektom je softvér, či skôr platforma, ktorá skúma možnosti tvorby nových tvarov, ale slúži i na testovanie a overovanie nových algoritmov tvorby.

Záver výstavy pod názvom **Sympóziu** patrí osobitnej prezentácii, ktorá prezentuje takmer tolko konceptov ako celá výstava Human by Design. Ide o unikátne stretnutie dizajnérov z medzinárodnej scény, De/posium, ktoré vzniklo v roku 2018 z iniciatívy organizácie Midl, n.o. a dizajnéry Vlasty Kubušovej. Na výstave je prezentácia, ktorá bola vytvorená iba pár dní pred otvorením výstavy, pretože tohtoročné stretnutie sa konalo v auguste 2019 v Banskej Štiavnici. Osemnásť účastníkov dizajnerskeho sympózia sa venovalo výmene informácií o súčasnom stave dizajnu a výskumných projektoch so zameraním na materiál, procesy, udržateľnosť, sociálne kontexty a nové ekonomické modely. Na výstave vidíme záznam myšlienok a debát zo stretnutia, umelecké koncepty i praktické riešenia. Iniciatíva má ambíciu stať sa mienkotvornou platformou, ktorá odráža aktuálny stav a novú pozíciu dizajnérov.“

Informácie o jednotlivých projektoch vo formáte .doc a obrazovú dokumentáciu projektov nájdete na stiahnutie na: www.scd.sk/?pre-media-2

Projekty a ich autori a kurátori

Vynálezy a pravidlá

crafting plastics! studio: Vlasta Kubušová,
Miroslav Král

Repairably – (un)repairability: Repairably,
Daniela Lalahová, Zuzana Procházková

S.P.E.A.R.: Martin Šichman, Marek Ďorda

Skvôt: Ján Jánoš, Maroš Schmidt

Miesta inovácie

Suťoblok: Juraj Hariš, Lukáš Radošovský,
Ondrej Marko

Nová Cvernovka – miesto inovácie,

Festival Nasuti: Daniel Rihák, Tereza
Matkuliaková, Viliam Csino, Diana Klepoch
Majdáková, Zuzana Duchová, a ďalší

ECOBOARD: Marek Ďorda, Boris Belan,
Martin Šichman, Peter Vereš, Veronika
Cyprichová, Ján Majerník, Jakub
Zlatňanský, Plaftik

Kinetické tienenie okien: Boris Belan

Nulový dopad

Zero Impact: Barbora Peuch, Zuzana
Šebeková, Jan C. Löbl, Vera Artemyeva,
Maja Božovič a študenti ateliéru 343

Inštitúcie a zmena

Postoje umenia a dizajnu k výzvam

dneška: Ruth Mateus-Berr, Pia Scharler,
Christina May Yan Carli, Elisabeth Haid,
Mária Rišková, Klára Prešnajderová,
Lubica Kollárová, Eva Adam Maxa, Marlies
Wirth, Juraj Blaško, Marcel Benčík,
Catalin Betz, Wagner Felipe dos Santos,
Magdalena Marie Friedl, Pavel Naydenov,
Gabriela Urrutia Reyes, Maja Božovič,
Martin Franzen, Vojtech Ruman, Janina
Gospodarek, Julijana Rosoklija, Patryk
Senwicki

Knižnica materiálov, H.U.R.B.A.N. selector

(SCD): Maroš Schmidt, Lucia Dubačová,
Klára Prešnajderová, Martin Balog, Vlasta
Kubušová, Lubica Kollárová, Mária Rišková,
Subdigital

Sympózium

De / posium 2019: Vlasta Kubušová,
Lilo Viehweg, Marlène Huissoud, Seetal
Solanki, Alice Ossola, Nienke Hoogvliet,
Tim Jongerius, Tue Greenfort, Laureline
Galliot, Sophie Rowley, Anny Wang, Tim
Söderström, Lukas Wegwerth, Michala
Lipková, Erik Šimšík, Denisa Kollarová, Petra
Debnárová, Samad Boughalam, Midl, n.o.

Informácie o výstave a kontakty:

Otvorenie výstavy: 4. 9. 2019, 18:00

Trvanie výstavy: 5. 9. – 30. 10. 2019

Komentovaná prehliadka výstavy:

16. 10. 2019 o 17:00

Partnerská akcia:

Festival Nasuti, 21. 9. 2019, Nová Cvernovka
Workshop Na Suti pre deti, 21. 9. 2019, Nová
Cvernovka

Galéria dizajnu SATELIT

Slovenské centrum dizajnu

Kollárovo nám. 10

811 07 Bratislava

Otvorené: utorok 10:00 – 18:00 /

streda – nedeľa 13:00 – 18:00

Program k výstave:

www.scd.sk/dizajn-a-inovacie

**Registrácia na programy a komentované
prehliadky pre školy a skupiny:**

programy@scd.sk, +421 2 381 08 089

(počas otváracích hodín), +421 918 110 247

Hlavná kurátorka: Mária Rišková

Kurátorská spolupráca: Klára

Prešnajderová, Maroš Schmidt, Diana
Klepoch Majdáková, Zuzana Duchová, Lucia
Dubačová, Lubica Kollárová, Ján Pernecký,
Tomáš Tholt, Anna Cséfalvay

Architektúra a realizácia výstavy:

Subdigital / Ján Pernecký, Tomáš Tholt,
Anna Cséfalvay

Realizácia výstavného systému: La

Ferra / Ladislav Csenkey (kovovýroba);
4frommedia, s.r.o. (výroba panelov, tlač)

Grafický dizajn: Studio Truben / Pavol
Truben, Marek Menke

Preklady: Katarína Kasalová

Produkcia: Lubica Kollárová, Lucia
Dubačová, Natália Galbavá, Zdenka
Pepelová

Programy pre verejnosť a spolupráca

na produkcii: Helena Cibulková, Gabriela
Rybáriková

www.scd.sk



EUROPEAN UNION



Organizátor

Generálny partner SCD



J&T BANKA

Partneri projektu Dizajn a inovácie, Cezhraničná spolupráca inštitúcií dizajnu v digitálnej dobe



di:'angewandte



Strategickí partneri projektu

Podpora projektu



NADÁCIA
CUERNOUKA



rakúske | kultúrne | fórum^{bts}

Mediálni partneri projektu



in.ba

:RÁDIO DEVÍN

:RÁDIO_FM



Hlavný mediálny partner SCD

Partner SCD

designum

antalis^{TEAM}
Just ask Antalis

Mediálni partneri SCD



SCD je príspevková organizácia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Kontaktná osoba: Ľubica Kollárová
lubica.kollarova@scd.sk
+421 918 731 450